

(Фонд стратешке културе, 1.6.2010)

Ново понирање у хаос: Европа уочи билдербершког сусрета

Од 4. до 7. јуна у хотелу Ситхес у Шпанији, на 30 километара од Барселоне, одржаће се редовно годишње заседање [Билдербершке групе](#). Као и увек, информација о билдербержанима стиже од Џејмса Такера и Данијела Естулина, који саопштавају да ће група размотрити проблеме глобалне рецесије и начине за провоцирање таквих економских потреса, који ће послужити као изговор за стварање пуновредне светске економске владе.

Чланови групе надају се да ће сачувати глобални пад минимум још у току ове године, како би то искористили за формирање „светског министарства финансија“ при ОУН. Таква одлука донета је још на прошлом сусрету групе у Грчкој, али су њену реализацију блокирали, како тврди Такер, „националисти“ Европе и САД (за билдербержане је та реч погрдна и они њоме означавају све национално оријентисане снаге, које се залажу против ликвидације национално-државног суверенитета).

У току читаве године од времена последњег заседања Билдербершког клуба представници глобалног менаџмента нису престајали да убеђују светску јавност у неопходност „новог светског финансијског поретка“. Та мисао стално се провлачила у говорима Н.Саркозија, Г.Брауна, новопеченог председника Европске уније Х.Ван Ромпеја и других. Међутим, била је то тек психолошка припрема, која је протичала на позадини мирне фазе кризе, и није праћена практичним корацима. И како је то правилно приметио Жак Атали у својој књизи „А шта после кризе?“, „има ли Европа право да захтева реформе међународног финансијског система ако она сама није кадра да организује установе које одговарају њеним потребама?“

Повод за одлучне мере у том правцу заправо је постала дужничка криза у Грчкој, која је довела у питање стабилност свеукупног финансијског система Европе. И сама криза, и мере које су с њом у вези предузете, показали су да се у пракси реализује стратегија „регулишућег хаоса“. А тај се хаос веома лепо регулише помоћу финансијских институција, највећих банака и хец-фондова, а пошто су сви створени намерно, као

такви представљају ефикасни механизам за управљање и остваривање друштвених „перестројки“.

Финансијски атак на Грчку убрзо је прерастао у офанзиву против евра, откривши тек далеку везу са структурним дефицитима саме грчке економије. И ма колико били халалпљиви апетити анонимних финансијера, једино се њима не може објаснити тај сурови карактер и тај интензитет кризе, која је за кратко време довела у опасност од распада зону евра и саму унију двадесетседморице. Иза свега тога стајали су други, сасвим промишљени циљеви, о чијем се смислу може судити по изјавама Џорџа Сороса. Смисао тих циљева је у томе, да је разлог за ћорсокак у коме се обрела Европска унија, заправо недостатак жеље код европских политичара (и у првом реду немачких) да се крећу напред, јер ако се Европска унија не почне развијати даље, настаће огромни проблеми, па је, ето, неопходно створити „нешто попут Европског монетарног фонда, који би помагао у борби против буџетског дефицита“. Европљани су стављени пред избор: или крах зоне евра – или централизација управе.

Конкретне, пак, планове централизације изложио је тај исти Ж.Атали: “Време је да земље-чланице Европске уније имају сопствене структуре, које ће пратити делатност финансијских оператера на својој територији... Потом је ипак потребно обезбедити европског кредитора новије формације, који не би имао везе ни са Европском централном и инвестиционом банком, нити са европским владама, али би гарантовао ефикасним локалним финансијским институцијама помоћ, учествовао у капиталу и давао позајмице под одређеним условима“ [\[1\]](#). Атали се здушно залаже за „стварање Европског министарства финансија, коме би сместа било дозвољено да кредитира у име Уније, а такође за стварање Европског буџетског фонда са мандатом контроле буџетских трошкова земаља, чији дуг премашује 80 процената БДП“

[\[2\]](#)

. Он такође упозорава да ако се то не учини, онда следи још жешћа криза.

У резултату је под великим притиском из САД Ангела Меркел пристала на одлучне мере (по неким подацима, Саркози је запретио да ће се у случају њеног одбијања чак вратити на франак), па су почетком маја министри за привреду и финансије Европске уније потписали споразум о механизмима буџетске стабилизације зоне евра, којим се предвиђа стварање кризног фонда са капиталом од 60 милијарди евра, које могу бити стављене у функцију у најкраћем року ради хитне помоћи земљама које преживљавају буџетске тешкоће, и издвајање 440 милијарди евра за потребе гарантованих кредита. Најзад, ММФ се такође обавезао да ће у случају потребе одобрити помоћ од 250 милијарди евра. Сва та средства ће бити употребљена за откуп државних дугова земаља зоне евра, чиме ће се по први пут у својој историји позабавити Европска централна банка (ЕЦБ). Доношење мера за олакшавање валутних операција објавиле су

и друге централне банке света, у првом реду Федерални резервни систем САД, који ће доделити хитне доларске кредите Европској централној банци, а такође банкама Енглеске и Швајцарске. Ове одлуке могу се третирати као почетна фаза кретања ка јединственој европској финансијској управи. За сада је тешко разумети, како „велике архитекте“ замишљају ту светску финансијску владу и какву ће улогу играти већ постојеће институције, поред осталих ММФ. Неки предлажу квалитативно нове структуре, други, опет, попут Ж.Аталија, третирају ММФ као будући „центар за наднационалне прописе“ са одговарајућим полугама власти, који би био подређен Савету управе, формираном на бази G-24.

Главна је, међутим, у нечем другом – опет се по ко зна који пут пред нашим очима шлифују механизми инкорпорирања националних економија у структуре наднационалне управе, при којима се криза појављује у квалитету главног стимуланса промена, које иду у „потребном“ правцу убрзане интеграције Европске уније, прелиминарно обавезне за изградњу уједињеног западног блока.

Доношење европског плана по диктату уских финансијских кругова не само да не служи као лек од структурне буџетске кризе, него представља још једну замку, пошто предлаже борбу против дугова путем нових кредита, што је еквивалентно гашењу пожара помоћу ватре и не може проћи а да убудуће још више не продуби кризне појаве. Тако ће, на пример, по подацима Евростата, државни дуг у процентуалном погледу у односу на БДП у земљама зоне евра у 2010. години, у поређењу са претходном годином, пораста са 77,7 процената на 83,6 процената. [3] Међутим, по мишљењу низа експерата, текући ниво задужености Грчке, Португалије и других европских земаља у значајној мери је потцењен и не одражава праве величине њихових дуговања.

Експерти швајцарске банке *Lombard Odier* оцењују пуни обим будућих необезбеђених обавеза Грчке у висини од 875 процената БДП, па према томе, да би испунила своје дужничке обавезе Грчкој ће бити потребно да неорочено инвестира у материјалне активе суму која за 8,75 пута премашује текући БДП. Још је гора ситуација у Пољској и Словенији, чији ће обими државних дужничких обавеза премашити БДП за 15 пута у Пољској и 11 пута у Словенији. Што се тиче земаља Еврозоне, њихов државни дуг у просеку премашује БДП за 4,34 пута (у САД – за 5 пута)

[4]

Не решавајући структурне проблеме, донете мере отвориле су пут ка стварању оних наднационалних институција, за које се бори мондиалиста Ж.Атали. У Бриселу, 21. маја,

министри финансија земаља Европске уније, у присуству председника Европске централне банке Ж.К. Тришеа и председника Европског савета Х. Ван Ромпеја, сложили су се да прихвате немачки план о предаји централним органима ЕУ овлашћења за буџетску контролу, која укључује примену санкција према земљама које не поштују општа буџетска правила ЕУ. Међу тим санкцијама су лишавање права гласа земаља са недопустивим буџетским дефицитом, или њихово неприступање средствима из општеевропских фондова која се одобравају за развој инфраструктуре и осталог. Такође се предлаже да се врши европска експертиза нацрта националних буџета пре њиховог разматрања у парламентима земаља ЕУ [5]. До 17. јуна, то јест до самита ЕУ, биће припремљен извештај „о изradi јединствене политике Еврозоне“. Разматрају се и други пројекти, који иду још даље и предвиђају, да се буџети земаља евра у целости контролишу и одређују од стране триумвирата, у који би ушли Европска комисија, Европска централна банка и Еврогрупа.

А најстрашнијим се испоставило наличје те новопечене „помоћи“. Плашећи становништво опасношћу од финансијског краха, земље ЕУ једна за другом почеле су прибегавати крајње непопуларним, „драконским“ мерама режима драстичне штедње, који значи замрзавање плата и пензија у државном сектору, смањење државних трошкова за социјалне потребе, повећање пензионог узраста итд. У првом реду је то погодило Грчку, али су за њом следиле све остале.

Влада Немачке планира да од наредне године, па све до 2016. године, сваке године креше буџетске расходе за 10 милијарди евра. У Француској је објављено да се укида једногодишња пензија нејнеимућнијим породицама [6]. Под притиском ММФ-а Шпанија прелази на драстичне „реформе“ – укидање индексације пензија, смањење плата и делимично отпуштање радника буџетских грана, укидање накнада за новорођенчад и друго. [7] То исто се дешава у Великој Британији, Италији и другим земљама ЕУ.

Тешко је замислити какве ће бити последице тих мера ако су и сада проблеми сиромаштва и незапослености у Европи толико драстични (незапосленост, која је достигла 10 процената економски активног становништва Европе, и даље се повећава, као и сиромаштво, које је по најскромнијим прорачунима, већ погодило 80 милиона људи).

Највероватније је да ће „светска влада у сенци“ (Билдербершки клуб) покушати да израчуна такве размере социјалних потреса, које ће омогућити владајућој финансијској врхушки Запада да, ослободивши се „баласта“, у потпуности сачува контролу над ситуацијом и усмери енергију народног гнева на лажне колосеке.

За Русију је закључак очигледан: што је више буду интегрисали у „слободну“ Европу, тим ће се она и више налазити под најжешћом финансијском и информативном контролом светских елита, које Русију не виде у својству самосталне геополитичке целине.

[1] J.Attali. La crise, et après? Paris, Fayard. P. 90.

[2] <http://www.voltairenet.org/article165451.html>

[3] Ibid.

[4] http://sia.ru/?section=410&action=show_news&id=111612

[5] <http://www.russian.rfi.fr/evropa/20100522-es-sanktsii-dlya-ukrepleniya-byudzhethnoi-distipliny>

[6] <http://www.russian.rfi.fr/frantsiya/20100511-sotsialnyi-sammit-i-rezhim-strogoi-ekonomii-na-bednykh>

[7] http://www.ng.ru/economics/2010-05-26/4_spain.html